

POSELSTVÍ PAPEŽE BENEDIKTA XVI. K XVIII. SVĚTOVÉMU DNI NEMOCNÝCH

11. ÚNORA 2010

Drazí bratři a sestry!

Následujícího 11. února, o liturgické památce Panny Marie Lurdské, se bude ve vatikánské bazilice slavit XVIII. Světový den nemocných. Šťastná okolnost shody s 25. výročí založení Papežské rady pro pastorační zdravotníků je dalším důvodem k poděkování Bohu za cestu, kterou dosud vykonala v oblasti zdravotnické pastýřské péče. Ze srdce si přeji, aby toto výročí bylo příležitostí pro ještě obětavější apoštolské nasazení ve službě nemocným a těm, kdo se o ně starají.

Světovým dnem nemocných chce církve vzbudit niternou citlivost církevního společenství pro důležitost pastýřské služby na širokém poli zdraví. Je to služba, která je integrální součástí jejího poslání, protože se zařazuje do linie samotného Kristova spasitelného poslání. On, božský Lékař, „všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel“ (Sk 10, 38). Z tajemství jeho umučení, smrti a zmrtvýchvstání čerpá lidské utrpení smysl a plnost světla. V apoštolském listě *Salvifici doloris* o tom přináší Boží služebník Jan Pavel II. poučná slova: „Lidské utrpení dosáhlo v Kristových mukách svého vrcholu. Zároveň však vstoupilo do nové dimenze a nového řádu věcí: je spojeno s láskou, [...] s láskou, která plodí dobro, vytváří je utrpením dokonce ze zla, tak jako nejvyšší dobro vykoupení světa vzešlo a stále vychází z Kristova kříže. Kristův kříž se stal pramenem, z jehož nitra potečou proudy živé vody.“¹

Při poslední večeři, před svým návratem k Otci, se Pán Ježíš sklonil, aby umýval apoštolům nohy a tak předznamenal nejvyšší skutek lásky na kříži. Tímto gestem vyzval své učedníky, aby vstoupili do obdobné logiky lásky, která se dává zvláště nejmenším a nejpotřebnějším (srov. Jan 13, 12-17). Každý křesťan je volán k tomu, aby, následováním jeho příkladu v různých a stále nových souvislostech, znovu prožíval podobenství o milosrdném Samaritánovi, který šel okolo člověka, jehož zanechali lupiči polomrtvého na okraji cesty, „viděl ho a bylo mu ho líto. Přistoupil k němu, nalil mu do ran oleje a vína, obvázal je, vsadil ho na svého soumara, dopravil do hostince a staral se o něho. Druhého dne vytáhl dva denáry a dal je hostinskému se slovy: „Starej se o něho, a co vynaložíš navíc, já ti doplatím, až se budu vracet““ (Lk 10, 33-35).

V závěru podobenství Ježíš říká: „Jdi a stejně jednej i ty“ (Lk 10, 37). Těmito slovy se obrací i na nás. Vyzývá nás, abychom se skláněli k tělesným i duchovním ranám mnoha našich bratří a sester, s nimiž se setkáváme na ulicích světa; pomáhá nám pochopit, že díky Boží milosti přijímané a prožívané v každodenním životě se zkušenost nemoci a utrpení může stávat školou naděje. Skutečně platí, jak jsem řekl v encyklice *Spe salvi*, že „člověka totiž nevyléčí to, že se utrpení vyhne, že před bolestí uteče. V přijatém trápení naopak vyžívá, spojen s Kristem, který také trpěl, podpírán nekonečnou láskou“.²

Už II. vatikánský koncil připomínal církvi důležitost jejího úkolu brát si na starost lidské utrpení. V dogmatické konstituci *Lumen gentium* čteme: „Otec poslal Krista ‚hlásat radostnou zvěst chudým [...] uzdravit zkroušená srdce‘ (Lk 4, 18), ‚hledat a zachránit, co

¹ JAN PAVEL II. Apoštolský list o křesťanském smyslu lidského utrpení *Salvifici doloris* (11. února 1984), č. 18. Praha: Zvon, 1995, s. 28.

² BENEDIKT XVI. Encyklika o křesťanské naději *Spe salvi* (30. listopadu 2007), č. 37. Praha: Paulínky-ČBK, 2008.

zahynulo' (Lk 19, 10). Podobně církev zahrnuje láskou všechny postižené lidskou slabostí, dokonce v chudých a trpících vidí obraz svého chudého a trpícího zakladatele. Snaží se zmírnit jejich bídu a chce v nich sloužit Kristu.³ Humanitární a duchovní činnost církevního společenství pro nemocné a trpící se během století vyjadřovala mnoha formami a zdravotnickými strukturami rovněž s charakterem institucí. Chtěl bych připomenout ty, které jsou řízeny přímo diecézemi, i ty, které se narodily díky velkorysosti různých řeholních institutů. Jedná se o cenné „dědictví“, které odpovídá skutečnosti, že „láska potřebuje také organizaci jakožto předpoklad uspořádané komunitní služby“.⁴ Vytvoření Papežské rady pro pastorační zdravotníků před dvaceti pěti lety je součástí starostlivosti věnované v církvi světu zdraví. S velkou naléhavostí musím ještě dodat, že v tomto historicko-kulturním okamžiku se ukazuje potřeba, aby církev byla niterným a pozorným způsobem přítomná u nemocných jakož i ve společnosti, kde má být schopna účinně předávat evangelní hodnoty pro ochranu lidského života ve všech jeho fázích, od početí až po přirozený konec.

Chtěl bych zde navázat na *Poselství k chudým, nemocným a ke všem, kteří trpí*, jímž se koncilní otcové obrátili k světu na závěr II. vatikánského koncilu: „Vy všichni, kteří cítíte velkou tíhu kříže, [...] vy, kteří pláčete [...] vy, neznámí trpící, naberte odvalu; vy jste upřednostňováni v nebeském království, v království naděje, štěstí a života; jste bratry trpícího Krista a budete-li chtít, vy s ním spasíte svět!“⁵ Ze srdce děkuji lidem, kteří každý den „konají službu u nemocných a trpících“ a zastávají ji tak, aby „apoštolát Božího milosrdenství, jemuž se věnují, stále lépe odpovídal novým požadavkům“.⁶

V letošním Roce kněží věnuji zvláštní myšlenku vám, drazí kněží, kteří jste „služebníky nemocných“ a znamením i nástrojem Kristova soucitu, jenž má dospět ke každému člověku poznamenanému utrpením. Vyzývám vás, drazí duchovní, abyste se nešetřili při vaší péči a při dávání útěchy. Čas strávený vedle toho, kdo má zkoušku, se ukazuje jako plodný na milost pro všechny jiné oblasti pastorační. Nakonec se obracím na vás, drazí nemocní, a prosím vás, abyste se modlili a obětovali svá utrpení za kněze, aby zůstávali věrní svému povolání, a jejich služba, aby byla bohatá na duchovní plody ku prospěchu celé církve.

S těmito pocity vyprošuji nemocným i těm, kdo se o ně starají, mateřskou ochranu Panny Marie, *Salus infirmorum*, a všem ze srdce uděluji své apoštolské požehnání.

Vatikán 22. listopadu 2009, slavnost Ježíše Krista Krále.

BENEDICTUS PP. XVI

³ II. Vatikánský koncil. Věřoučná konstituce o církvi *Lumen gentium* (21. listopadu 1964), č. 8. *Dokumenty II. vatikánského koncilu*. Praha: Zvon, 1995.

⁴ BENEDIKT XVI. Encyklika o křesťanské lásce *Deus caritas est* (25. prosince 2005), č. 20. Praha: Paulínky-ČBK, 2006.

⁵ *Ench. Vat.*, I, č. 523*, s. 313.

⁶ JAN PAVEL II. Apoštolská konstituce o římské kurii *Pastor Bonus* (28. června 1988), čl. 152.